

Κεντρική οδός μεταξύ των δύο Ηλατειών

τες υπό τας σκιηράς εκείνας όπλίσται. Ὡς ἐπάτησα ὁμως ἐπὶ τῆς ἀκτῆς, ἡ ἀπάτη διελύθη· κλαυθμοὶ μὲ προσέβαλον· εἰσῆλθον εἰς τινὰ σκηρὴν καὶ εὐρέθη ἐν μέσῳ συστειρωμένης οἰκογενείας, τρόμῳ συνεχομένης, ἐχούσης τὴν σκηρὴν ἐκείνην ὡς μόνον τῆς στέγασμα, ἐνῶ παγερὰ ἡ πνοὴ τοῦ ἀνέμου ἐσύριζε καὶ ἡ ὑγρασία εἰσέδουε μέχρι τῶν ὀστέων, ὅλου ἐκείνου τοῦ ἔσμου τῶν ἀπηλπισμένων γυναικῶν, μὲ τὰ οἰδαλέα ὄμματα, μὲ τὰ ὠχρὰ πρόσωπα, μὲ τὰς τρεμουσὰς σιαγόνας, μὲ βράχη ἀντὶ ἐνδυμάτων, αἵτινες ἔκλειον ἀπὸ τὸ ψῦχος, καὶ ἐλειποθύμουν ἀπὸ τὴν πείναν. Ἡ δυστυχία ἐκείνη ἐκλόνισε τὴν ψυχὴν μου Ἡσθάνομην ὅτι μίᾳ στιγμῇ μόνῃ ἀφήρασα ἐκ τῆς δυστυχισμένης ἐκείνης ψυχῆς κάθε γὰρ καὶ τὰς ἐσώρευσε ἐκεῖ κἀτωθεν μίᾳ στρατιωτικῆς σκηρῆς ἵνα κλαίωσι τὴν γὰρ ἡτις ταῖς ἐπεσφύρισεν, ἵνα ἀίσθανθῶσι τὴν συμφορὰν πιέζουσαν αὐτὰς μέχρις οὗ νὰ τείνωσι τὴν χεῖρα ἐπαίτιδα καὶ ψιθυρίσωσιν εἰς τοὺς διαδάχτας: Πεινούμεν.

Τὴν εἰκόνα ταύτην φέρετέ την ἀπὸ τῆς σκηρῆς ἐκείνης εἰς ὅλας τὰς σκηρὰς καὶ εἰς ὅλα τὰ ὑπόγεια τῶν κατρεουσῶν οἰκιῶν, ἀπὸ τῆς πλατείας τοῦ Ποιη τοῦ εἰς τὰ καντούνια τῆς ἁγίας Τριάδος, καὶ ἀπὸ τὰ καντούνια εἰς τὰ χωρία καὶ ἔχετε ζωντανὴν τὴν εἰκόνα τῆς δυστυχίας, ἡτις δέρει ἐκεῖ πέραν χιλιάδας ἀδελφῶν μας. Διότι ἐκείνη κατεριπωθεῖσα οἰκία ἐγένετο σκηρὴ σπαρρακτικοῦ δράματος ἀπολεσθείσης εὐτυχίας. Καὶ αἱ οἰκίαι ὅλαι διαρραγεῖται, μὲ πεσμένας πλευρὰς ἢ κείμεναι ἐρείπια κατὰ γῆς παρουσιάζουσι εἰς τὰ ὄμματα τῶν περιτρόμων ἀνθρώπων συντρίμματα θλιβερά, ὅ,τι εἶχον ἀπὸ χρόνων μακρῶν ἐν στερήσει συναθροίσει. Ἀλλὰ μέσα εἰς τὰ ἐρείπια ἐκείνα τῶν ἀγαπημένων οἰκιῶν, ἐγεννήθησαν οἱ πατέρες των καὶ οἱ πάποι των. Μέσα εἰς ἐκείνα τὰ σπίτια εἶδον γεννηθέντα τὰ τέκνα των καὶ ἤκουον πληρουμένους τοὺς θαλάμους

των μὲ τὰ ἄσματα τῶν θυγατέρων των καὶ μὲ τῶν νηπίων των τὰ λαλήματα. Καὶ τὰ σπίτια ἐκείνα τὰ ἡγάπων, ἀλλὰ τώρα τὰ βλέπουν διερρηγμένα πανταχῶθεν καὶ ἐπιχειρήματα ἀπειλητικά ὡς νὰ θέλουν νὰ γίνωσι τάρτοι των.

Τίποτε δὲν τοὺς ἀφῆκεν ὁ σεισμός Ἐὰν ἴστανται αἱ οἰκίαι ὄρθαι ἀκόμη, ἐὰν αἱ προσόψεις των φαίνονται ὡς νὰ μὴ τὰς ἔθιξε τοῦ ὀλέθρου ἢ σοφοδότης, ἐνδον οἱ τοῖχοι διεσκληύθησαν, αἱ ὀροφαὶ διερράγησαν καὶ ἡ ἀδιά-

λειπτος δόντης τοῦ ἐδάφους καταρρίπτει τὰ ἀπομεινάρια ἐκείνα τῶν τοίχων, καὶ ἐξελείφει καὶ τὴν τελευταίαν ἀκόμη ἐλπίδα. Αἱ ὁδοὶ πολλαχοῦ καταντοῦν ἀδιάβατοι· ἐκεῖ ὅπου ἄλλοτε διήρχοντο οἱ ἔρασταὶ ζητοῦντες τοὺς θελκτικὸς ὀφθαλμοὺς βρεμβαζούσης κορασίδος, τώρα περιδεεῖς διαβαίνουν προσέχοντες εἰς τὰ βήματα τῶν οἰκιῶν, εἰς τὰς σαλευομένας δοκοὺς, εἰς τοὺς ἐξηρηρωμένους ἐξώστιας. Ἀλλ' ἡ ἀγάπη τοῦ οἴκου ὑπερισχύει ἐνίστη τοῦ κινδύνου καὶ βλέπετε μέσα εἰς ἐκείνους τοὺς αἰωρουμένους τοίχους, διαμενούσας ἀκόμη οἰκογενεῖας αἵτινες ἀπεφάσισαν νὰ ταρῶσι μετὰ τῶν οἰκιῶν των μᾶλλον ἢ νὰ ἐγκαταλείψωσιν αὐτὰς, ζη-

Ἡ κατοικία τοῦ Σολωμοῦ

τοῦσαι τὴν ἀμφίβολον σκέπην τῆς στρατιωτικῆς σκηρῆς. Ὅτε δὲ τὰ νέφη διαλύονται καὶ ὁ ἥλιος εὐεργετικῶς ρίπτει τὰς ἀκτῖνας του ἐπὶ τῶν θυμάτων εἰς τὰ χαλάσματα ἐκείνα, αἱ γυναῖκες εἰσχωροῦν μέχρι τῶν κατοικιῶν των, ζητοῦσαι ὅ,τι ἐγκατέλιπον καθ' ἣν στιγμὴν ἔκφρονες κατέφυγον εἰς τὰς ὁδοὺς μὲ τεταμένους βραχίονας καὶ συνημμένας χεῖρας ἐξαίτουσαι ἄνωθεν βοήθειαν ὡς νὰ μὴ ἤλπιζον πλέον ταύτην ἐκ τῆς ἀσφόρου γῆς. Ὅσοι ἦσαν ἐκεῖ τὴν τρομερὰν ἐκείνην προίαν διηγούνται ὅτι εἶδον γυναῖκας μὲ πρόσωπα διεστραμμένα ἐκ τοῦ τρόμου, ἄλλας τυπτούσας μὲ τὰς ἐκδαρμένας χεῖρας των τὰς κεφαλὰς των, ὅταν εἶδον περιπεσούσας ἑαυτὰς εἰς τὴν ἐσχάτην ἔνδειαν. Διότι ὁ